

M A K Ó I FÜGGETLEN UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajnal utca 13. szám.

Felelős szerkesztő:

Dr. KISS PÁL.

Főmunkatárs:

ESPERTSIT JÁNOS.

Telefon szám: 63.

Csanád megye kerületei.

Battonya győzött, Nagylak elbukott.

— Lapunk tudósítójától, —

Makó, június 3.

A mai napon dőlt el, hogy ellenzéki-e Csanád-vármegye és kitart-e rendíthetetlenül a függetlenségi és 48-as eszmék mellett? Őszintén és örömmel írhatjuk, hogy a vármegye magyar polgársága öntudatos lélekkel utálja a kormányt és dacára a riasztó híreknek, amelyekkel a nemzeti munkapárt tendenciózan hamis adatokat kürtől világgá, nem tudta a magyarságot eltántorítani.

Igaz, hogy a nagylaki kerületet a függetlenségi párt elvesztette. **Huszonhét szótöbbséggel nyerte el a mandátumot Szojka Kálmán,** azoknak a támogatásával, akik annak idején esküdt ellenségei voltak s akik boykottálták s akik csaknem kirugták a vármegyeházáról. Hogy milyen ez a többség, azt majd meg fogja mondani a Curia, mert ezt a mandátumot petíció nélkül Szojka Kálmán nem dugja zsebre.

Bizonyítja a vármegye közönségének szilárd függetlenségi meggyőződését az a körülmény is, hogy a nagylaki mandátumot tisztán a nemzetiségi községek választói veszélyeztették, akik kulturatlanabb állapotokban, a pópák, dászkalók és jegyzők erőszakoskodására vonultak be, mint a csürhe a Szolyka Kálmán akoljába.

Tisztelet azonban itt is a kivételeknek. Kevesen voltak az igaz, de voltak elég szép számmal, akiket nem tántorított el a bor, pálinka és a pénz a nép gazdasági és kulturális fejlődését szíven viselő függetlenségi párttól. Még éjjel is járkáltak az egyes községekben a lélek-

halászó hasipuskások az utolsó simításokat megtenni, olyanformán, hogy most már ha eselleg szavazatot nem foghatnak és de lebeszéljék a Nagy Sándor pártl választókat, rehogya a választásnál megjelenjenek és leszavazzanak. Hogy ez meny nyiben sikerült, ezt majd kifogja deríteni a vizsgálat.

Azok, akik ezt a pyrhusi győzelmet kieroszakolták egy csöppet sem örülhetnek neki, mert megláthatták, hogy a saját községük Földeák óriási többséggel ellenük szavazott és Szojka Kálmán a magyar szavazatokból nem kapott 120 at se, holott Nagy Sándor nemzetiségi szavazatot is kapott.

Természetes, hogy ennél a választásnál is a papok okvetetlenkedtek a legtöbbit, de az öntudatos magyar elem már nem sokat ad a kortes célból alkalmazott vallási lelki kényszerre, bizonyítja Lele magatartása, a püspöki községé, ahol óriási uradalmi preszió dacára is több szavazatot kapott Nagy Sándor, mint Szojka, de a többi községekben is kudarcot vall a klerus s pedig egyetlen egy pap kivételével, kinek nevét az üldöztetéstől való megkímélés miatt hallgatjuk el, ugyan csak rámasztak a szavazókra, hogy őket a függetlenségi zászlótól eltérítsék. Ennek is meg van a magyarazata. Ők nem a népért, hanem a népből akarnak élni s megveszekedett ellenségei min-annak, amely a nép fevilágosítását tűzte ki célul s mely a nép legszélesebb rétegeinek jogokat kíván adni. A tanult, felvilágosodott rabszolga, már csak félig rabszolga s ezt ők nagyon jó tudják. A korlátlan uralomhoz s a fellétlen alávettséghez szokott papirend pedig lelki rabszolgákat akar továbbra is nevelni, hogy hatalmát megtarthassa. Hiába akarják, a végén csak őket gyűri le a fejlődés s el fog

következni az idő, amikor tiszta lesz a levegő.

A battonyi kerület ma újból tanujelét adta annak, hogy nincs az a hatalom, mely elhódíthassa a függetlenségi elvektől, a haladás zászlójától.

Tisztelet és elismerés jár mindazoknak, akik a győzelem reményében mind a két kerületben közreműködtek.

A nagylaki választás.

Reggel nyolc órakor mindenfelől hatalmas kocsis sorokban közeledtek Nagylak felé a választók.

A katonaság, zsandárság az egész községet, de különösen e választás színhelyének környékét megszállotta.

A választási aktus reggel nyolc órakor kezdődött. Dr. Kiss Pál választási elnök nyitotta meg. A küldöttség elnöke dr. Petrovics György volt. Helyettesük Látos Pál és Kovács József.

A községében kilenc órakor a nagylakiak kezdtek meg a szavazást, még pedig Nagy Sándor választói.

Az ovodánál a csanádpalotaiak, Szojka választói.

A szavazás rendben folyt. Délután négy óráig Nagy Sándor vezetett állandóan 150—200 szavazattal.

Délben 12 órakor volt:

Nagy Sándornak 576
Szojka Kálmánnak 508 szavazata.

Délután 1 órakor:

Nagy Sándornak 695
Szojka Kálmánnak 557 szavazata.

Délután 2 órakor:

Nagy Sándornak 920
Szojka Kálmánnak 740 szavazata.

Délután 3 órakor:

Nagy Sándornak 993
Szojka Kálmánnak 944 szavazata.

A városházánál délután 5 óra kellett kitűzni a zárórát, mert a szavazók már nem jelentkeztek.

Itt a szavazás eredménye az volt, hogy

Nagy Sándor 488

Szójka Kálmán 579 szavazatot nyert, a többség itt Szojka javára 91 volt. Ezt azonban teljesen ellensúlyozta az ovodai előny, egész addig, míg utolsónak Magyar Csanád le nem szavazott. Ekkor már kétséges volt az eredmény. Szojka vezetett, de Nagy Sándornak volt még egynehány csanádpalotai és királyhegyesi

szavazója. Ezek tódultak be, de a Szojka által megszerzett előnyt leverni nem tudták.

A szavazás befejeztével dr. Kiss Pál elnök konstataálta, hogy *leszavazták:* 2303-an
Szójka Kálmánra: 1165-en
dr. Nagy Sándorra: 1138-an
különbség — 27.

Ennyi szavazattal vitte el Szojka, a néhai darabont, a nagylaki mandátumot munkapárti programmal. Hajdani ellenségei tehát rehabilitáltak. Változó és forgandó a felfogás és álláspont a politikai életben. Most újra egymásra találtak, de lehet, hogy néhány hónap múlva újra elfordulnak. Furcsa kis játék a politika, különösen azoknál, akiknek az a jelszavuk: ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhes.

X.

Battonya.

A battonyai választó kerület polgárai hívek maradtak függetlenségi és 48 as elveikhez. Győzelemre segítettek a független eszmék kiváló hívének: *Vertán Etelének* zászlóját.

Pedig ebben a kerületben is kitért a cenzusos választási rendszernek minden nyavalyája Hetek óta folyt ebben a kerületben is a kormány pénzzel támogatott jelöltnek és korteseinek szemérmellen küzdelme. Megvesztegetés, etetés-ítás, lélekvasárlás vonult végig a munkapárti jelölt egész harcmodorán.

Hasztalan volt. Az elveiben szilárd battonyai választó kerület függetlenségi polgárai nem tántorodtak meg egy pillanatra sem. Ezt igazolja Vertán Etelének fényes győzelme, ki a mai választás alkalmával 1246 szavazatot kapott, míg ellenfele a legnagyobb erőfeszítés mellett csak 666 szavazatot tudott kitérselni. Tehát Vertán Etelét 580 szótöbbséggel választották meg képviselővé.

Vertán Etel győzelme fényes elégtétel, mert maga Vertán Etel a legtisztább fegyverekkel küzdött a vele szemben megnyilatkozó tisztességtelen eszközökkel szemben. Ő nem házalt, nem kinincsel. Nem terrorizált, nem vesztegetett, mlnt ellenfele: *Babó Zoltán* ur.

Vertán Etel győzelmének még a Babó Zoltán választóinak egy jó része is a legőszintébben örül, mert ezek csak az ellenálthatatlan presszió következtében kényszerültek szavazataikat Babóra leadni.

Vertán Etelében kiváló függetlenségi embert bizott meg a battonyai választó kerület és a parlament is kitünő erőt nyer.

Régi és új képviselők.

(A legutóbbi eredmények.)

Makó június 3.

A mostan folyó országgyűlési képviselő választásokból már most meg lehet állapítani, hogy miféle új ábrázatokból alakul ki a jövő parlament képe.

A cenzusos választásnál most érvényesült mindenféle eszköz és pressió kiszorította a magyar törvényhozás házából a legértékesebb elemeket.

Alábbiakban adjuk sorrend szerint szerint az egyes kerületeket a régi és új képviselők feltüntetésével:

Aranyosmedgyes. (Szatmár m.) volt képvis.: báró Vécsey László (n. p.)

Új képviselő: Szentiványi Gyula (n. m. p.)

Alvinc. (Alsófehérm.) volt képvis.: Maniu Gyula (nemz.)

Új képviselő: Mayer Ödön. (n. m. p.)

Baksa. (Zala m.) volt képvis.: Darányi Ferenc (n. p.)

Kj képviselő: Hajós Kálmán (n. m. p.)

Bobró. (Árva m.) volt képvis.: Szekcsák Ferenc (n. p.)

Új képviselő: Szekcsák Ferenc (n. p.)

Bodajk. (Fehér m.) volt képvis.: gróf Batthyány Lajos (p. k.)

Új képviselő: Gróf Batthyány Lajos (p. k.)

Bánffy-hunyad. (Kolozs m.) volt képvis.: dr. Tutsek Sándor (f. p.)

Új képviselő: Gróf Lázár István (n. m. p.)

Brassó I. kerület. Volt képvis.: Copony Traugott (p. k.)

Új képviselő: Copony Traugott (n. m. p.)

Brassó II. kerület. Volt képvis.: Szterényi József (p. k.)

Új képviselő: Szterényi József (p. k. 67 es.)

Brezsóbánya. (Zólyom m.) volt képvis.: Ifjabb Wekerle Sándor (p. k.)

Új képviselő: Báró Radvánszky Antal (n. m. p.)

Csákvár. (Fehér m.) volt képvis.: Horváth Gyula (p. k.)

Új képviselő: Horváth Gyula (p. k.)

Dobra. (Hunyad m.) volt képvis.: Moskovitz Iván (p. k.)

Új képviselő: Hantos Elemér (n. m. p.)

Dunakecel. (Pest m.) volt képvis.: Pozsgay Miklós (K. p.)

Pótválasztás Ereky Károly (n. m. p.) és Pozsgay Miklós (K. p.) között.

Füle. (Nógrád m.) volt képvis.: Jankovics Marcell (K. p.)

Új képviselő: Mocsáry Sándor (n. m. p.)

Gyula. (Kolozs m.) volt képvis.: Irsay József (f. p.)

Új képviselő: Szereday Aladár (p. k., 67-es.)

Hátszeg. (Hunyad m.) volt képvis.: Ajtay Aladár (p. k.)

Új képviselő: Rosenberg Ignác (n. m. p.)

Huszt. (Máramaros m.) volt képvis.: Dudits Endre (K. p.)

Új képviselő: Nyerge László (n. m. p.)

Jószáshely. (Arad m.) volt képvis.: Oncu Miklós (nemz.)

Új képviselő: Almay Olivér (n. m. p.)

Karássebes. (Krassószörény m.) volt képviselő: Burdia Szilárd (n. m. p.)

Új képviselő: Burdia Szilárd (n. m. p.)

Kaposvár. (Somogy m.) volt képvis.: Thalys (K. p.)

Új képviselő: Nagy Ferenc (n. m. p.)

Kolozs. (Kolozs m.) volt képvis.: Gaál Gyula (K. p.)

Új képviselő: Zeyk Károly (n. m. p.)

Körmend. (Ung m.) volt képvis.: Beck Lajos (J. p.)

Új képviselő: Beck Lajos (J. p.)

Körösbánya. (Hunyad m.) Damján Vazul (nemz.)

Új képvis.: Damján Vazul (nemz.)

Krassó. (Szatmár m.) volt képvis.: Pilişy István (J. p.)

Új képviselő: Helmecey József (n. m. p.)

Magyaróvár. (Moson m.) volt képvis.: Giesswein Sándor (p. k.)

Új képviselő: Giesswein Sándor (ker. szoc.)

Nagybánya. (Szatmár m.) volt képvis.: Földes Béla (J. p.)

Új képviselő: Földes Béla (J. p.)

Nagykaroly. (Szatmár m.) volt képvis.: Papp Béla (J. p.)

Új képviselő: Gróf Károlyi József (p. k. 48-as)

Nógrád. (Nógrád m.) volt képvis.: dr. Kálosi József (J. p.)

Új képviselő: Muzslay Gyula (n. m. p.)

Nádudvar. (Hajdu m.) volt képvis.: Papp Elek (J. p.)

Új képviselő: Papp Elek (J. p.)

Nyíregyháza. (Szabolcs m.) volt képvis.: Meskó László (J. p.)

Új képviselő: dr. Meskó László (J. p.)

Ozora. (Torontál m.) volt képvis.: Manoilovits János (nemz.)

Új képviselő: Popovics István (n. m. p.)

Oklánd. (Udvarhely m.) volt képvis.: Hinléder Ernő (J. p.)

Új képviselő: Heltay Ferenc (n. m. p.)

Pancsova. (Torontál m.) volt képvis.: Bohus Károly (J. p.)

Új képviselő: dr. Dániel Ernő (n. m. p.)

Rácalmás. (Fehér m.) volt képvis.: Koller Tivadar (K. p.)

Új képviselő: Pajzs Gyula (K. p.)

Rimaszecs. (Gömör m.) volt képvis.: Draskóczy László (f. p.)

Új képviselő: Hámos Antal (n. m. p.)

Szaks. (Tolna m.) volt képvis.: Hainrikffy Pál (J. p.)

Új képviselő: Jeszenszky Andor (n. m. p.)

Sárkeresztúr. (Fehér m.) volt képvis.: Id. Madarász József (J. p.)

Pótválasztás (Madarász József (J. p.) és Fiáth József (n. m. p.) között.)

Szeged I. kerület. volt képvis.: báró Bánffy Dezső (p. k.)

Dj képviselő: Báró Bánffy Dezső (p. k.)

Szegvár. (Csongrád m.) volt képvis.: Mezőfi Vilmos (ujjászerv. szoc.)

Új képviselő: Órgróf Pallaviciny György (n. m. p.)

Szekelyudvarhely-vidéki kerület. (Udvarhely m.) volt képvis.: Kállay Tamás (J. p.)

Új képviselő: Kállay Tamás (J. p.)

Szeged. II. kerület volt képvis.: Becsey Károly (J. p.)

Új képviselő: Kelemen Béla (K. p.)

Szekszárd. (Tolna m.) volt képvis.: Szabó Károly (K. p.)

Új képviselő: Gróf Batthyány Tivadar (J. p.)

Szigetvár. (Somogy m.) volt képvis.: Olay Lajos (f. p.)

Új képviselő: Herczeg Sándor (J. p.)

Szekelykeresztúr. (Udvarhely m.) volt képvis.: dr. Gyarmathy Dezső (J. p.)

Új képviselő: Ugron Zoltán (m. p.)

Sziliács. (Zólyom m.) volt képvis.: Jekelfalussy Lajos (K. p.)

Új képviselő: Badiny Lajos (n. m. p.)

Tab. (Somogy m.) volt képvis.: Hoffmann Ottó (J. p.)

Új képviselő: Szupics Dezső: (n. m. p.)

Tápé. (Csonorád m.) volt képvis.: Reök Iván (K. p.)

Új képviselő: Reök Iván (n. m. p.)

Teke. (Kolozs m.) volt képvis.: Szereday Aladár (a. p.)

Új képviselő: Gróf Teleki Ferenc (m. p.)

Temesvár. Volt képvis.: Wekerle Sándor (p. k.)

Új képviselő: Návay Lajos (n. m. p.)

Ugod. (Veszprém m.) volt képvis.: Kaufmann Géza (f. p.)

Új képviselő: Jókai Géza (n. m. p.)

Zólyom. (Zólyom m.) volt képvis.: Badinyi Lajos (n. m. p.)

Új képviselő: Skrovine Máttyás (n. m. p.)

Zurány. (Moson m.) volt képvis.: Batthyányi Tivadar gróf (J. p.)

Új képviselő: Cserny Károly (n. m. p.)

Szolnok. (Jásznagykunszolnok m.) volt képvis.: dr. Nagy Emil (K. p.)

Új képviselő: Dr. Nagy Emil (K. p.)

Vajdahunyad. (Hunyad m.) volt képvis.: Szentiványi Gábor (J. p.)

Új képviselő: Söpkéz Sándor (n. m. p.)

Hirek.

— **Közügylés a vármegyén.** Csanádvármegye törvényhatósága e hó 6-án, hétfőn délelőtt tartja meg évnegyedes, rendes közgyűlését **Jakabffy** István főispán elnöklésével. A közgyűlés tárgyait holnap, szombaton délelőtt tartandó ülésén készíti elő a vármegye állandó választmánya.

— **Meghívó.** A II. kerületi függetlenségi és 48-as olvasókör vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg Aradi-utcai helyiségében fél éves rendes közgyűlését, melyre a kör tagjait ezuton hívja meg az elnökség.

— **Bizottsági ülés.** Az ipariskolai bizottság holnap szombaton délután 4 órakor Tokár Andor elnöklésével ülést tart.

— **Ha háboru lesz?** Megemlékeztünk már arról, hogy a vörös kereszt egyesület az iránt kereste meg Makóváros tanácsát, hogy háboru esetén hány harcosnak és milyen ár mellett nyujt Makóváros ellátást. Egyben azoknak az orvosoknak megnevezését is kéri, kik a harcosok gyógykezelését teljesíték. A városi tanács ma délelőtt tartott ülésében foglalkozott a vörös kereszt egyesület átiratával és kimondotta, hogy fejenként 1 korona 20 fillér fizetés ellenében 300 harcosnak nyujt ellátást. Orvosokul pedig **Paku Imre dr. Hubert Mihály dr.** és **Papp Mihály** városi orvosokat nevezi meg.

— **A gabonaárak hanyatlása.** A gabonaárak, melyek az utolsó napokban némi megállapodottságra jutottak, ismét gyors tempóban hanyatlanak. A terméskilátások, nemcsak nálunk Magyarországon, hanem egész Európában, sőt az összes tengerentúli államokban is a lehetőleg legkedvezőbbek és mi sem természetesebb, mint hogy az eddigi — magas gabonaárak önmaguktól összeesnek és ha a nagy termések iránt mindenütt táplált remények valóra válnak, ismét a normális gabonaárak kerülnek felszínre.

— **Lopás.** **Kriszán** Mária nagylaki asszony tegnap kiment a szántóföldre, hogy kukoricáját megkapálja. Ez alatt ismeretlen tettes behatolt lakásába s onnan elvitt egy 300 korona értékű arany nyakláncot. A tettest nyomozzák.

— **Megszűnt sertésvész.** Apátfaiván a járványszerűleg fellépett sertésvész, mint onnan tudósítónk értesít, megszűnt. Ezért a központi járás főszolgabírája beszüntette a forgalmi zárlatot.

— **A libapotadó.** A város már régen akarja elviselhetetlen közlő segét közvetett adókkal apasztani. Ez okból nem régen a kiviteltre szánt libáknak megadóztatását határozta el a város képviselőtestülete. Az ismeretes, hogy e határozatot a vármegye Strausz Mózes felebbezése folytán feloldotta. E fölött a feloldó határozat fölött ma tárgyalt a városi tanács és a közgyűlésnél annak tudomásul vételét hozza javaslatba.

— **Női tisztviselők és Makó.** Ismeretes, hogy Makóváros kép-

viselőtestülete egyik közgyűlésén határozatilag kimondotta, hogy a városnál nőt semmiféle állásba, nem alkalmaz. Az is ismeretes, hogy e határozatot felebbezés folytán a vármegye megsemmisítette. Most hát nem marad más hátra, mint a megyei intézkedésnek tudomásul vétele, mit a városi tanács is javasol a képviselőtestületnek.

— **A tűzoltók szolgálója.** Makó város képviselőtestülete évi 1000 koronát szavazott meg az önkéntes tűzoltó egyesület segélyezésére, mit a vármegye is jóváhagyott. A vármegye jóváhagyó határozatának hozza javaslatba a városi tanács a képviselőtestületnél.

— **Tornaverseny.** A makói m. kir. állami főgimnázium vasánapi, é. hó 5 én délután 5 órakor az intézet udvarán tartja ifjúsági tornaversenyét.

A verseny sorrendje a következő:

- 1.) Szabadgyakorlatok.
- 2.) Versenyfutás.
- 3.) Oszdtálytornázás.
- 4.) Összetett verseny: Nyújtó, korlát, távol-ugrás, súlydobás.
- 5.) Eredmények kihirdetése.
- 6.) Elvonulás.

Belépődíj ülőhelyre 1 korona, állóhelyre 50 fillér. A bevételt az ifjúsági tornakör javára fordítjuk. A verseny folyamán *Kolompár* Béla zenekara hangversenyez.

— **A halottkém díja.** Makó város képviselőtestülete nem régen tartott közgyűlésében alkotta meg új közegészségügyi szabályrendeletét, melyből törölte a halottkémnek a hullaszemle után járó egy korona díjat. A vármegye alispáni hivatala azonban elrendelte a halottkém díjazására vonatkozó szabályzat felvételét, mert a törvény értelmében a halottkémnek a hullaszemle díjazás illeti meg.

— **Új szabályrendelet.** A berkocsi szabályrendelet már régen nem felelt meg a mai követelményeknek, ezért *Rákossy Gyula* rendőrkapitány új szabályrendeletet dolgozott ki, melyet ma terjesztett be a városi tanács. A tanács ma még nem tárgyalhatta a szabályrendeletet.

— **Folyósított fizetés.** Makó város tanácsa *Rákossy Gyula* rendőrkapitány javaslatára június 1 től kezdődőleg folyósította *Nagy Gy.* Márton újonnan kinevezett rendőr fizetését.

— **A népkönyvtár könyvei.** A népkönyvtárak vezetői együttesen panaszt emeltek a polgármesteri hivatalnál, hogy sokan vannak a város polgárai közül olyanok, kik a népkönyvtárból könyvet vittek ki olvasás céljából, de azt vissza nem vitték. A polgármester ezekkel szemben a legerősebb intézkedést tette folyamatba.

— **Gazdátlan gyűrű.** A város rendőrkapitányi hivatalánál egy darab gazdátlan arany gyűrűt őriznek, melyet az igazolt tulajdonos a hivatalos órák alatt vehet át.

— **Eltűnt bárányok.** Kapitány Istvánné ma délelőtt könnyes szemekkel panasolta el a rendőrkapitányi hivatalnál, hogy négy szép fehér bárányja a délelőtti folyamán elkoborolt. Kéri a bárányok körözését.

— **A ki az árokban alszik.** *Mészáros Sándor* valószínűleg megunta a hosszú kocsikázást, de meg a fejét is húzta kissé lefelé az ital, azért az Uri-utcában leszállt kocsijáról és lefeküdt az árokba, hol csakhamar elaludt. Mikor nagy nehezen felkeltették, kocsiját és lovait kereste. A lovak azonban ugylátszik, hogy okosabbak voltak mint gazdájuk, mert szépen haza ballagtak, míg gazdájuk ezt utánuk csak két órai alvás után cselekedte meg.

— **Közkedvelt makói „Gloria bajuszpedrók”** a bajuszpedrók királya, mert az eddig ismert bajuszpedrók minden tekintetben felülmúlja, használatával a bajuszt neveli, kitűnő összetételű, kellemes szagú, úgy, hogy az országban nem csak a nagy közönség, hanem a fodrász és a borbély-üzletben is nagy kedveltségnek örvend, van fehér, barna és fekete színben, kis doboz 20 fillér, nagy doboz 30 fillér. Készül Makón az aradi gyógy-szerészeti laboratóriumban. Ugyanott a gyógyszerárban kapható.

A fürdőzők figyelmébe.

(Újtások a postán.)

Makó június 3.

A nagyváradai posta és távirada igazgatósága a következők közlésre kértek fel bennünket:

A kereskedelemügyi m. kir. ministerium azon célból, hogy a fürdő, gyógy és nyaraló helyeket felkeresők és a turisták minél kényelmesebb uton és módon rendelkezessenek postai küldeményeik és távirataik kézbesítése, valamint levelezéseik, hírlapjaik, postautalványaik, és távirataik utánküldése iránt 1907. évben „Czimbejelentő lapok”-at bocsátott ki, melyek a közönség részéről történt kedvező fogadtatás következtében továbbra is forgalomban maradnak.

Ezen cimbejelentő lapokat a fürdő és nyaralóhelyeken levő postahivatalok a posta hivatalban bárkinek *díjmentesen* szolgálgják ki, valamint a fürdő és nyaralóhelyeken és a turisták által látogatott helyeken levő szállodákat, ház, villa stb. tulajdonosokat, illetve mindazokat, akik ott szállóvendégek befogadásával foglalkozni szoktak, megfelelő mennyiségű cimbejelentő lapokkal látja el s azokat a náluk megszállóknak az érkezéskor és az elutazáskor rendelkezésre bocsátják.

A cimbejelentő lapok használata által az igénybe vevők megkímélik magokat attól, hogy megérkezéseket, illetve elutazásukat, tehát a postai küldeményeknek hol történendő kézbesítését, vagy elutazásuk után érkező postai küldeményeik után küldésének helyét a postahivatalnál személyesen avagy díjköteles levélben legyenek kénytelenek bejelenteni, hanem a kellően kitöltött cimbejelentő lapot valamely levélgyűjtő szekrénybe dobják, vagy közvetlenül a posta hivatalhoz juttatják.

A cimbejelentő lapok kitöltésére a szöveg kellő tájékoztatást nyújt.

A csomagok és pénzes levelek után küldése iránti rendelkezésre e cimbejelentő lapok azonban csak az esetben használhatók, ha a címzett a megkeresett postahivatal előtt ismeretes, vagy magát kelőleg igazolja.

Azonban cimbejelentő lappal csak a helybeli, vagyis azon postahivatalnál lehet rendelkezni, melynek székhelyén vagy kézbesítési körében a rendelkező egyén tartózkodik.

A bejelentő lapok tehát más postahivatalra címezni, vagy mozgó és kalauzpostá levélgyűjtő szekrénybe bedobni nem szabad, mert ezen rendelkezések nem vétetnek figyelembe.

Nagyvárad, 1910. június hó 3.

Siket,

m. kir. posta távirada igazgató.

Regény.

Képek a szabadságharcból.

Irta: egy volt 48-as honvédtűsér

(13)

Isten keze.

Ez az argumentum győzött; még egy kissé áldomásoztak, azután a szomszéd jó reggelt kívánt és eltávozott.

Alig ment kis távolra, lélekszakadva fut vissza e szavakkal: rögtön eloltani a mécsest, a tanyák közt lódobogóást és kardcsörgést halottam, aligha nincsenek nyomon a zsandárok. Azzal távozott haza.

Ez a fogás jól volt kieszelve a szomszédtól, mert Pista gondolkozóba esett, hátha mégis az ő nyomát keresik a zsandárok és távoztatótól csakugyan veszély érheti. Kijelentette tehát a házigazdának, hogy elfogadja tanácsát és marad. Másnap estefelé majd elindul utjára.

Nagy örömmel vette ezt a tanyásgazda. És rögtön intézkedett akként, hogy a hátulsi kamra melletti fülkében alvó Bertók asszonyt — kivel pap áldása nélkül élte világát — rögtön felköltötte azzal a parancsával, hogy ágyát, melyben aludt, lehetőleg tegye tisztába, mert vendég fog belé feküdni.

Ez a kis fülke pedig arra való volt, hogy nem szerette András gazda, ha mikor ő cimboráival tanácskozik, annak egy vászoncseléd tanuja legyen. S ezen felül rejtekhely is volt, mert a nagy-

kamrával nyílt az ablak nélküli fülkébe és elég volt hamarjába az alacsony ajtó elébe veszély esetén egy pár tele zsákot tolni, hogy az ajtó szemmel látható ne legyen.

András gazda vendégével, miután a mécsest a szomszéd intésére nyomban eloltották, ebbe a fülkébe húzódtak tovább diskurálgatni.

De Pista a hallott vészes hit után — hogy a csendőrök itt bolyongnak még mindig a tanyák közt — rendkívül izgatott volt. Minden legkisebb neszre, a mi kívülről hallatszott, figyelmes lett.

Képzeldései bátorságát jóformán megzsibbasztották.

Néha azt hitte, hogy máris zörögnek a rézsisakosok az ajtón és keresik azt, a ki szemök előtt eltűnt.

András bátorította vendégét, hogy tanyája jó mesze esik az uttól, ennyire nem mernek különösen éjjel botorkálni, mert csak nemrégiben is egy éjjeli őráratnak nyoma veszett; mert hát itt beljebb bátrabbak vagyunk, mint ott azok az utmenti tanyások — szólt András biztatólag.

Pistának nem használt semmit a biztatás. Számolt az eshetőséggel. Azt gondolta magában, nem lehetetlen, hogy nyomán járjanak. Elfoghatják őt is ott, a hol van. Elviszik mindent, el mindazt, a mit ő most családjának szánt fenntartásukra, a míg ő vagy visszakerülhet vagy sem hazájába.

Feltette tehát magában, hogy őszinte lesz szíves házidazdájához és így kezdé:

— Kedves Bandim. Azt látom, hogy jó helyre bujtattál, de ha egyszer bekopogtatnak és betörnek a házadba azok a rézsisakosok, keresve azt, a ki az orruk elől elillant, vajjon erre a fülkére nem találnak-e reá és a fülkében szegény magamra?

— Ha már igazat kell mondanom — felel a tanyás, az őszel. ugy szüret után, mikor a patrolok sorra vizitálták a tanyákat, egy szemfüles jáger-káplár megtalálta ezt a kis fülkét, sőt le is rajzolta a háznak egész beosztását. De hát az régen volt, tudja Isten, hol van most az a káplár?

(Folyt. köv.)

Eladó

A gróf Pálffy-utcába levő 2144. számú ház, mely áll két szoba, egy konyha, 2 kamara és mellékhelyiségekből, valamint kertből, kedvező fizetési feltételek mellett szabadkézből.

Értekezhetni a fenti sz. a.

Szell József

tulajdonossal.

Tisztelettel értesítem Makó város és vidéke m. t. közönségét, hogy a Deák Ferenc-utcában a zsidó iskola mellett egy jól berendezett *könyvtársulat* nyitottam. Hol elvállalok a legolcsóbb árak mellett minden e szakmába tartozó munkát, diszkóteket a legcsinosabb, hivatalos és üzleti könyveket a legerősebb kivitelben és dobozok készítését. Vidéki meghívására azonnal megyek.

A m. t. közönség szives pártfogását kéri:

Bodor Sándor

könyvtartó.

Ugyanott egy fiu tanonc felvétetik.

Bizalommal

vásárolhat különféle *vasárkat* u. m. *gazdasági szerszámokat*, *Zsákokat*, *festék* és *fűszerárkat* az elismert szolid cégénél

Kolossy Károly

üstökshöz címzett vas- és fűszer kereskedésében Megyeház utca.

Lakatos műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy műhelyemet tetemesen megnagyobbítva, *Deák Ferenc-utca 34. szám alá Morgenstein Adolf ur házába helyestem át.*

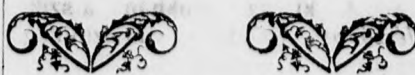
Készítek minden nagyságu tizedes és százados *méleget*, a legdiszesebb kivitelű rácszatot, *sirkerítést*, *takarékúshelyeket*, *épület vasalásokat*.

Elfogadok minden e szakmába vágó javításokat. Különösen felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét a saját készítményű mérlegeimre, melyek minden tekintetben jóval fölülmúlnak minden más készítményt s melyeket raktáron készen tartok. Raktáron tartok továbbá a legjobb gyártmányu új kerékpárokat, melyeket kedvező fizetési feltételek mellett árusítok.

Tisztelettel:

Kasztner Ferenc

épület lakatos és mérleg-készítő.

Tisztelettel értesítem a nagy érdemű közönséget, hogy

Cukrászatomban

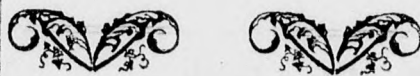
naponta *friss sütemények*, *fapalotok*, *parfiettek*, *különleges tortákat*, *pástétomokat*, *hideg előételeket*, a legjobb izlésben készítek.

Özönákra 1 koronás tortákat.

Időszakonként gyárilag készült *cukor diszmű*, *piskóta* és *tea süteményeket*. Viszont elárusítóknak árjegyzék szerint árkedvezményben kaphatók.

Szives látogatást kérve, tisztelettel:
Lélek István
cukrász.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan szállítanak.

Értesítés.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy lakásomat a mai naptól kezdve a járásbírósi épületből a Luthrános templom-utjába a 32-ik szám alá helyeztem át.

Seres Mihályné
okl. szülésznő.

Értesítés!

Makó város és vidéke tisztelt közönségét van szerencsém értesíteni, hogy butorraktáromat felszalttam, mivel *minden felől oly nagy megrendeléseim vannak asztalos épület munkákban*, hogy az üzletem ez ágával nincs időm foglalkozni oleso jó szolid munkámra felhívom a tisztelt közönség nagybecsű figyelmét és kérem továbbra is szives pártfogásukat.

Kiváló tisztelettel:

Lenkei Károly.

Lapkihordók

felvétetnek a

Makói Független

Ujság

kiadóhivatalában.

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

naponként 3-5000 példányban jelenik meg.

Legalkalmasabb lap hirdetés közlésre.

Hirdetések szabott áron felvétetnek a kiadóhivatalban: hajnal-útca 13.

Telefon szám 63.